

at forøge Undervisningstiden, Skolegangstiden. I begge Tilfælde tager man Interessen i den enkelte Kommune i Beslag for Skolevesenets Udvikelse; i mange Kommuner er dette nu gjørligt, i mange Kommuner har man i det Mindste til Dels vetaarige Klasser, og i mange har man daglig Skolegang, — tager jeg ikke feil, er dette Tilfældet paa Frederiksberg —, uden at der reiser sig nogen væsentlig Indsigelse derimod fra Forældrenes Side, eller i hvert Fald ikke større Modstand, end at det er lykkedes at fjerne den. Jeg vil i den Henseende minde om, hvad jeg udtalte ved Forslagets Fremsettelse, at Forslaget tilstræbte i alt Væsentligt, hvad den Side af Sagen angaar, at gjøre den Tid, der nu anvendes i Skolerne, mere frugtbar end hidtil. Veien dertil søgte jeg ved en Deling af Skolen i 3 Afdelinger, i Stedet for at den nu deles i 2. Veien dertil vilde fremdeles være at søge, idet man følger det samme Spor, der er betegnet ved § 7; thi det maa overlades til Skoleplanen at tilfredsstille de Krav, som hvert enkelt Sted, hver enkelt Kommune stiller til Undervisningen.

Efter at jeg har omtalt Sagen saaledes i Almindelighed, skal jeg nu dvæle ved enkelte Spørgsmaal, som ere fremdragne under Forhandlingen, og som have større og væsentligere Betydning. Der er saaledes med Hensyn til § 4 omtalt, at det formentlig var mindre heldigt, mindre tilfredsstillende at dele Alberen, saaledes som af mig foreslaaet, fra det 7de til det 10de Aar, fra det 10de til det 12te, fra det 12te til det 14de, men at man maatte søge en anden Maalestof for Undervisningen i hver enkelt Klasse. I den Henseende skal jeg bemærke, at, naar man lægger Planen for Undervisningen i en Skole, saa maa man nødvendigvis have for Øie en vis Alder hos Børnene, der besøge hver Klasse, for derefter at bestemme, hvilket Maal Undervisningen kan sætte sig i denne Klasse. Det er altsaa dette, der er angivet, naar der f. Ex. i § 4 staar, at Forskolen beregnes paa Børn fra 7—10 Aar. Det vil altsaa sige: Naar man lægger Planen for Undervisningen i en Almueskole, der er inddeelt paa den almindelige Maade, som nævnes i § 4, saa skal man ved Forskolen have Børn for Øie fra 7—10 Aar og i Skolens to andre Klasser henholdsvis fra 10 til 12 Aar og fra 12 til 14 Aar. Men deraf følger jo paa ingen Maade, at ethvert Barn ngtagtig skal sidde i Forskolen til det 10de Aar eller i nederste Klasse af Skolen, mens det er 10 til 12 Aar, og i øverste Klasse mellem 12 og 14 Aar, og til Overflødighed staar ogsaa udtrykkelig det Modsatte i § 4; thi der staar i 2den Linie: „Opflytningen foretages efter den Fremgang, Børnene have gjort.“ Jeg tror saaledes ikke, at Bestemmelserne, naar man læser dem i den rette Forbindelse, ville kunne misforstaas. Et andet væsentligt Punkt er der fremhæ-

vet ved § 4, det er nemlig Skolegangstiden, Skolegangen hver anden Dag. Flere erede Lædere have udtalt sig mod den; jeg vil imidlertid gjøre opmærksom paa, at Lovforslaget ikke indeholder den Bestemmelse, at der skal være Selbdags-Undervisning hveranden Dag; der staar: „mindst hveranden Dag“; men der er tilføjet: „eller en dertil svarende Tid.“ Der overlades altsaa Frihed til ved Skoleplanen efter hver enkelt Steds Behov at fordøle Tiden saaledes, at derved jo paa ingen Maade er ubeløst, om man i en Kommune, et Skoledistrikt fandt det tjenligt at have een Klasse gaaende om Formiddagen, en anden om Eftermiddagen. Det er nødvendigt, at der er en saadan Frihed; thi der indkommer stadig til Ministeriet Andragender om at ordne Skolegangen snart paa en, snart paa en anden fra den almindelige Regel afvigende Maade, og naar et saadant Andragende er anbefalet af Skolekommissionen og Skoledirektionen, saa er det ikke tilraadeligt at negte det og heller ikke tilraadeligt at negte Myndigheden til at give denne Tilbælselse. Ved Bestemmelsen i § 4 er altsaa opretholdt den Frihed, som Ministeriet i hvert Fald nu bruger, og som jeg tror, at det er ønskeligt, at det kan bruge. Jeg maa her endnu sige en Bemærkning til en af flere erede Medlemmer yttret Betænkelighed ved at lade Forskolen være fra det 7de til det 10de Aar, idet man har troet, at der i Stedet for burde sættes fra det 7de til det 9de Aar; det vil altsaa sige, at man skulde beholde den Bestemmelse, som vi nu have i Loven af 8de Marts 1856. Jeg vil imidlertid gjøre opmærksom paa, at sætter man 9 i Stedet for 10, saa forstyrres man hele den Tanke, som er nedlagt i § 4, den nemlig, at den egentlige Skoles 2 Klasser skulle være 2aarige. At samle Børn, især i denne Alder, paa et mere forskjelligt Udviklingsstrin, end Lovforslaget forudsætter, i en 2aarig Klasse, anser jeg ikke for hensigtsmæssigt, og gjør man dette, saa er jeg bange for, at man ikke opnaar det, som var Hovedhensigten med § 4 og den dertil fremsatte Omordning af Skolevesenet, nemlig at gjøre det muligt som Regel, at alle Børn, som paa een Gang undervises i een Klasse, ogsaa kunne følge Læreren Vejledning ved Undervisningen, og det er Noget, som der er lagt den aller største Vægt paa. — Derefter skal jeg gaa over til § 5 og da navnlig til de Bemærkninger, som det erede Medlem for Frederiksberg (Schlegel) fremsatte dertil. Det erede Medlem erindrede om, at i det Forslag, som forelagdes Rigsdagen i 1872, havde man sat Antallet af Børn, der kunne undervises i een Klasse, til 60, og nu kommer man med et Forslag, hvori der staar 30. Dette forekom det erede Medlem — i det Mindste efter den Maade, hvorpaa han fremsatte sine Udtalelser — som noget i høi Grad Forunderligt og Mærkværdigt. Jeg veed ikke ret, hvorledes det erede Medlem har tænkt sig,